

REGULAMIN, PROGRAM I HARMONOGRAM OLIMPIADY WIEDZY O ŻYWIENIU I ŻYWNOCICI

Preambuła

Racjonalne żywienie jest jednym z istotnych czynników determinujących stan zdrowia społeczeństwa, jego pomyślność i aktywność zawodową. Mając to na uwadze organizacje międzynarodowe i władze poszczególnych krajów podejmują różne działania zmierzające do podniesienia poziomu wiedzy żywieniowej ludności, szczególnie młodego pokolenia.

Olimpiada Wiedzy o Żywieniu i Żywności, wychodząc naprzeciw tym dążeniom, stawia sobie za cel rozwijanie zainteresowań uczniów i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych problemem żywienia, upowszechnianie wzorców racjonalnego żywienia i promocję zdrowia oraz tworzenie dla zdolnej młodzieży możliwości ogólnopolskiej rywalizacji w tym obszarze wiedzy.

1. Podstawę do przeprowadzenia Olimpiady Wiedzy o Żywieniu i Żywności stanowi Akt Powołania zgodny z Zarządzeniem nr 28 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 1992 r. i Zarządzeniem Nr 29 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 października 1994 r. (Dz.Ur. MEN Nr 7 z 1992 r. i nr 5 z 1994 r.) w sprawie organizacji konkursów i olimpiad przedmiotowych.
2. Regulamin Olimpiady jest zgodny z Ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. i Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad z późniejszymi zmianami.
3. Olimpiada jest finansowana z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej, środków pozyskanych od sponsorów oraz środków własnych szkół uczestników olimpiady.
4. Celem olimpiady jest:
  - pobudzenie i rozwijanie zainteresowań uczniów problemami żywienia,
  - upowszechnianie wzorców racjonalnego żywienia i promocja zdrowia,
  - konfrontacja możliwości i osiągnięć uczniów z różnych szkół,
  - nawiązanie współpracy pomiędzy szkołami,
  - podniesienie poziomu kształcenia zawodowego.

Rozdział I – olimpiada i jej organizator

§1. Prawa i obowiązki organizatora

- 1.1. Organizatorem olimpiady jest Uniwersytet Przyrodniczy (dawniej Akademia Rolnicza) w Poznaniu, ul. Wojska Polskiego 28.

Współorganizatorem olimpiady jest Zespół Szkół nr 6 im. Mikołaja Reja w Szczecinie, ul. Gen. J. Sowińskiego 3.

W imieniu organizatora działa Komitet Główny Olimpiady Wiedzy o Żywieniu i Żywności, mający siedzibę w Zespole Szkół nr 6 im. Mikołaja Reja w Szczecinie, ul. Gen. J. Sowińskiego 3, tel. 501-553-637, 91 433-35-04, faks 91 448-95-41, e-mail: poczta@olimpiadawiedzyozywieniu.pl, <http://www.olimpiadawiedzyozywieniu.pl>.

- 1.2. Zadaniem organizatora jest realizacja olimpiady zgodnie z postanowieniami jej regulaminu i dokumentacji programowej. Szczegółowe zadania organizatora olimpiady wykonuje powołany i wspierany przez niego Komitet Główny, którego kompetencje określono w punkcie 2.2.
- 1.3. Organizator ma prawo:
  - powołać i odwołać Komitet Główny,
  - udzielić przewodniczącemu Komitetu Głównego pełnomocnictwa do podejmowania wszelkich czynności związanych z organizacją olimpiady,
  - nadzorować pracę Komitetu Głównego,
  - nawiązywać współpracę z partnerami zewnętrznymi w sprawach dotyczących olimpiady (np. sponsorami).

§2. Struktura organizacyjna olimpiady

Struktura organizacyjna olimpiady obejmuje Komitet Główny – powoływany przez organizatora, Komisje Okręgowe – powoływane przez przewodniczącego Komitetu Głównego, Komisje Szkolne – powoływane przez dyrektorów szkół deklarujących udział w olimpiadzie.

- 2.1. Olimpiada oparta jest na modelu rozproszonym, obejmującym sieć okręgów.
- 2.2. Organizator olimpiady powołuje przewodniczącego Komitetu Głównego, który przedstawia organizatorowi do zatwierdzenia skład Komitetu Głównego (listę imienną podano w załączniku nr 4).

Obowiązki Komitetu Głównego:

- Opracowanie i podanie wytycznych do kolejnej edycji olimpiady.
- Przygotowanie zestawu zadań do etapu okręgowego i centralnego wraz z instrukcją określającą zasady przeprowadzania eliminacji, czas udzielania odpowiedzi, zasady oceny i sposób kwalifikowania zawodników do następnego etapu.
- Organizacja sieci okręgów olimpiady i powołanie Komisji Okręgowych.
- Zapewnienie logistyki przedsięwzięcia (dystrybucja materiałów informacyjnych oraz testów do etapu okręgowego i centralnego, zapewnienie środków do realizacji, komunikacja z uczestnikami, organizacja dystrybucji wyników poszczególnych etapów, rezerwacja sal oraz noclegów, organizacja wyżywienia, organizacja finału i uroczystego zakończenia, prowadzenie rozliczeń finałowych).
- Rozwiązywanie problemów i sporów dotyczących uczestników olimpiady.
- Podejmowanie działań promocyjnych upowszechniających olimpiadę.
- Ustalanie rodzaju dokumentacji etapów szkolnego i okręgowego oraz sposobu jej prowadzenia i przechowywania.

Prawa Komitetu Głównego:

- Decydowanie o stronie merytorycznej olimpiady.
  - Rozstrzyganie sporów wynikających z kwestii merytorycznych.
  - Możliwość wykluczenia uczestników w przypadku łamania regulaminu.
  - Anulowanie wyników zawodów II i III stopnia lub nakazanie powtórzenia zawodów w razie ujawnienia istotnych nieprawidłowości (naruszających regulamin olimpiady).
  - Reprezentowanie olimpiady na zewnątrz.
- 2.3. Komitet Główny powołuje Komisje Okręgowe (wykaz okręgów wraz ze składem komisji podano w załączniku nr 3), które są odpowiedzialne za:

- organizację i przeprowadzenie etapu okręgowego olimpiady,
  - komunikację ze szkołami deklarującymi udział w olimpiadzie,
  - prowadzenie dokumentacji dotyczącej eliminacji okręgowych.
- 2.4. Szkolną Komisję Konkursową powołuje dyrektor szkoły z grona nauczycieli, prowadzących przedmioty, które swoim zakresem obejmują problematykę olimpiady. Obowiązkiem Szkolnej Komisji Konkursowej jest przygotowanie zadań do etapu szkolnego, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa przy powielaniu i przechowywaniu testów, tak by nie miały do nich dostępu osoby nieuprawnione, przeprowadzenie eliminacji szkolnych oraz sporządzenie i przesłanie dokumentacji konkursowej do właściwej Komisji Okręgowej.

Rozdział II – organizacja olimpiady

§3. Uczestnicy olimpiady

- 3.1. Adresatami i uczestnikami olimpiady są uczniowie polskich szkół ponadgimnazjalnych dających możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości.
- 3.2. By wziąć udział w olimpiadzie uczeń powinien zgłosić chęć uczestnictwa w konkursie nauczycielowi, który powinien dokonać formalnego zgłoszenia podopiecznego Szkolnej Komisji Konkursowej, bądź uczeń może zgłosić chęć uczestnictwa w konkursie bezpośrednio tej Komisji. W etapie szkolnym mogą brać udział wszyscy chętni uczniowie, spośród których wyłaniani są reprezentanci do etapu okręgowego.
- 3.3. Uczestnicy zobowiązani są do:
- zapoznania się z regulaminem,
  - przestrzegania regulaminu i terminarza olimpiady,
  - sumiennego przygotowania się do poszczególnych etapów olimpiady,
  - wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych.
- 3.4. Uczestnik ma prawo do:
- bezpłatnego zakwaterowania i wyżywienia na etapie okręgowym i centralnym oraz zwrotu kosztów przejazdu na etapie centralnym i w miarę możliwości na etapie okręgowym,
  - składania odwołań od decyzji Komisji Konkursowych na etapie szkolnym do dyrektora szkoły, a na pozostałych etapach do przewodniczącego Komitetu Głównego (patrz §6.).

§4. Organizacja zawodów

- 4.1. Zawody olimpiady mają charakter indywidualny.
- 4.2. Zawody indywidualne.
- 4.2.1. Zawody są organizowane przez dyrektorów szkół i Komitet Główny.
- 4.2.2. **Zawody są trójstopniowe.**
Etap I – szkolny – zawody I stopnia.
Etap II – okręgowy – zawody II stopnia.
Etap III – centralny – zawody III stopnia.

Zakończenie olimpiady – rozdanie dyplomów, nagród i zaświadczeń następuje bezpośrednio po zakończeniu etapu centralnego.

4.2.3. Zawody I stopnia.

- Zawody I stopnia są organizowane w szkołach.
- Tematykę i sposób przeprowadzenia eliminacji szkolnych określają Szkolne Komisje Konkursowe w oparciu o elementy treści podstaw programowych i wybranych w danej szkole programów nauczania różnych przedmiotów obejmujących szeroko rozumianą wiedzę o żywieniu i żywności.
- Zadania do etapu szkolnego opracowują Szkolne Komisje Konkursowe.
- Zawody I stopnia polegają na rozwiązaniu testu pisemnego.
- Do II etapu – okręgowego kwalifikuje się co najwyżej 2 najlepszych uczniów danej szkoły (technikum lub liceum) spośród tych, którzy uzyskali co najmniej 80% punktów możliwych do zdobycia w I etapie (szkolnym).
- Szkolne Komisje Konkursowe w ciągu 5 dni od zakończenia eliminacji szkolnych wysyłają do Komisji Okręgowej protokół wraz z listą uczestników zakwalifikowanych do II etapu olimpiady.
- W przypadku nagłych okoliczności uniemożliwiających udział uczestnika z danej szkoły w zawodach II stopnia (etap okręgowy) Szkolna Komisja Konkursowa może wyznaczyć uczestnika zastępującego, który uplasował się na kolejnym najwyższym miejscu w eliminacjach szkolnych i spełnił minimum punktowe określone regulaminem. O zaistniałym fakcie należy pisemnie poinformować Komisję Okręgową najpóźniej na 24 godziny przed rozpoczęciem eliminacji okręgowych.

4.2.4. Zawody II stopnia.

- Eliminacje okręgowe są organizowane przez właściwe Komisje Okręgowe. Przewodniczącego i sekretarza komisji powołuje Komitet Główny na okres trzech lat. W skład Komisji Okręgowych wchodzi:
  - **przewodniczący** – pracownik naukowy uczelni wyższej lub placówki naukowo-badawczej,
  - **z-ca przewodniczącego** – przedstawiciel Kuratorium lub Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli województwa, w którym powołana jest Komisja Okręgowa lub dyrektor szkoły, w której Komisja Okręgowa ma swoją siedzibę,
  - **członkowie** – nauczyciele (jeden na dziesięciu uczestników) wybrani przed rozpoczęciem zawodów drogą losowania ze szkół startujących w olimpiadzie,
  - **sekretarz** – doradca metodyczny specjalności gastronomicznej lub biologii, ewentualnie nauczyciel kształcenia zawodowego.

Do końca października Komisja Okręgowa zgłasza do Komitetu Głównego gotowość przeprowadzenia zawodów II stopnia. Na tej podstawie Komitet Główny przed zawodami przesyła zadania przewidziane dla II etapu oraz wzory niezbędnej dokumentacji.

- Sposób przeprowadzenia II etapu ustala Komitet Główny.
- Eliminacje okręgowe polegają na **rozwiązaniu testu**, na który składa się **30%** zadań **z tematyki wiodącej** i **70%** zadań **z wiedzy o żywności i żywieniu**.

Wykaz zagadnień z tematyki wiodącej oraz literatury dotyczącej tematyki wiodącej, a także literatury obowiązkowej i nieobowiązkowej dotyczącej

podstawowych i stosowanych aspektów żywności i żywienia przedstawiono w załączniku nr 2.

- Zadania z wiedzy o żywności i żywieniu obejmują podstawowe wiadomości z nauki o żywieniu i żywności oraz zaawansowaną wiedzę z zakresu biologiczno-chemicznych aspektów żywienia i technologii gastronomicznej z towaroznawstwem, zawartą we wskazanej literaturze dla danej edycji olimpiady.
- Za rozwiązanie testu można uzyskać do 100 punktów.
- Kryterium decydującym o zakwalifikowaniu do etapu centralnego jest liczba uzyskanych punktów. W przypadku równej liczby punktów o zajętych miejscach decydować będzie większa liczba uzyskanych punktów za zadania skojarzeniowe.
- **Do III etapu kandydują** uczniowie, którzy w etapie okręgowym zdobyli powyżej 80% punktów możliwych do uzyskania. Komitet Główny w uzasadnionych przypadkach może obniżyć kryterium kwalifikacyjne.
- Komisja Okręgowa, najpóźniej w ciągu 5 dni od zakończenia II etapu, przesyła do Komitetu Głównego sprawozdanie wraz z pracami pisemnymi wszystkich kandydatów do etapu centralnego i stosowną dokumentację.
- Ostateczną decyzję o zakwalifikowaniu do III etapu (centralnego) podejmuje Komitet Główny, o czym niezwłocznie powiadamia poszczególne Komisje Okręgowe i zainteresowane szkoły poprzez umieszczenie informacji na stronie www olimpiady oraz wysłanie pisemnej informacji do szkół, do których uczęszczają zakwalifikowani uczniowie.
- Szkoła, która jest gospodarzem eliminacji centralnych, może wystawić jednego swojego reprezentanta do tych zawodów bez uprzedniej kwalifikacji.

4.2.5. Zawody III stopnia.

- Eliminacje centralne są organizowane przez Komitet Główny.
- Komitet Główny powołuje Komisję Konkursową do przeprowadzenia etapu centralnego w składzie:
  - **przewodniczący** – przewodniczący Komitetu Głównego lub osoba przez niego wyznaczona,
  - **z-ca przewodniczącego** – sekretarz naukowy lub wyznaczony członek Komitetu Głównego,
  - **członkowie:**
    - jeden nauczyciel przedmiotów zawodowych z Zespołu Szkół nr 6 im. Mikołaja Reja w Szczecinie,
    - trzech nauczycieli, wybranych drogą losowania, spośród opiekunów uczestników etapu centralnego, przy czym jeden z nauczycieli powinien być z liceum,
    - w skład Komisji mogą wchodzić również, jako jej członkowie, przedstawiciele uczelni, stowarzyszeń naukowych lub naukowo-technicznych.
- Eliminacje centralne składają się z dwuetapowej części pisemnej wyłaniającej laureatów i finalistów olimpiady oraz części ustnej wyłaniającej zwycięzcę olimpiady.
- Pierwszy etap części pisemnej obejmuje **rozwiązanie testu**, na który składa się **30%** zadań z **tematyki wiodącej** i **70%** zadań z **wiedzy o żywności i żywieniu** (patrz załącznik nr 2).

- Do drugiego etapu części pisemnej dopuszczonych zostaje **30 uczestników**, którzy zdobyli największą liczbę punktów z testu. W przypadku równej liczby punktów o zajęтым miejscu decydować będzie liczba uzyskanych punktów za zadania skojarzeniowe.

Wszyscy uczestnicy eliminacji centralnych, **którzy uzyskali za test minimum 40% punktów** możliwych do zdobycia, otrzymują **tytuł finalisty** olimpiady.

- Drugi etap części pisemnej polega na napisaniu opracowania na jeden wybrany temat (z trzech podanych w czasie zawodów, z których jeden związany jest z tematyką wiodącą danej edycji olimpiady).

Laureatami olimpiady **zostaje 15 finalistów z największą liczbą uzyskanych punktów w obu etapach części pisemnej** eliminacji centralnych.

- Do części ustnej kwalifikuje się 6 laureatów z najwyższą punktacją z obu etapów części pisemnej (przy równej liczbie punktów decydować będzie większa liczba punktów uzyskanych za rozwiązanie testu).
- Część ustna, podczas której zakwalifikowani laureaci walczą o miejsca od pierwszego do szóstego, rozgrywana jest w formie quizu.

Zwycięzcą olimpiady **zostaje** zawodnik, który **uzyskał największą liczbę punktów w części pisemnej i ustnej**.

- Punktacja etapu centralnego:
  - Test – 70 punktów,
  - Opracowanie pisemne – 30 punktów,
  - Quiz – zmienna liczba punktów.

Na wszystkich etapach olimpiady:

- uczestnik powinien mieć przy sobie dokument potwierdzający tożsamość (legitymację szkolną),
- zadania pisemne są anonimowe,
- dane osobowe (imię i nazwisko, szkołę oraz klasę) uczestnik dołącza do pracy w kopercie zaklejonej w obecności członka Komisji nadzorującego przebieg danego etapu (kopertę i pracę pisemną oznacza się tymi samymi symbolami),
- odtajnienie danych osobowych z zaklejonych kopert następuje dopiero po ustaleniu punktacji oraz podjęciu decyzji, co do dopuszczenia autora pracy do następnego etapu olimpiady.

Dokumentacja Szkolnej Komisji Konkursowej i Komisji Okręgowej obejmuje:

- listę członków Komisji,
- protokoły z zawodów odpowiedniego stopnia,
- prace pisemne zawodników,
- pisma przychodzące i wychodzące,
- listę zgłoszonych do udziału w olimpiadzie uczniów,
- listę zgłoszonych do udziału w olimpiadzie szkół.

Komitet Główny prowadzi archiwum akt dotyczących zawodów III stopnia, w którym gromadzi:

- dokumentację powołania olimpiady,
- prace pisemne etapu centralnego, wraz z pracami uczestników zawodów etapu okręgowego zakwalifikowanych do etapu centralnego – przez okres 2 lat,
- rejestr wydanych zaświadczeń, wraz z wzorami takich zaświadczeń,

- informatory olimpiady, wraz z tematami zawodów,
- listy laureatów i finalistów, jak również ich nauczycieli i szkół,
- dokumentację statystyczną,
- dokumentację finansową, preliminarze i sprawozdania finansowe,
- dowody rachunkowe za ostatnie 5 lat,
- dokumenty kontroli.

HARMONOGRAM poszczególnych etapów olimpiady przedstawiono w załączniku 1.

§5. Przepisy szczegółowe

- 5.1. Organizatorzy poszczególnych etapów olimpiady dołożą wszelkich starań, aby w miarę możliwości zorganizować zawody tak, by mogły w nich wziąć udział osoby niepełnosprawne. Komisje powinny dążyć do organizacji zawodów i noclegów w miejscach dostępnych dla osób niepełnosprawnych. Uczestnictwo w zawodach osoby niepełnosprawnej powinno zostać wcześniej zgłoszone właściwej komisji.
- 5.2. Organizatorzy nie przewidują dodatkowych terminów dla uczestników, którzy nie stawiają się na zawody w wyznaczonym czasie z powodu nagłego zachorowania lub innego istotnego wypadku losowego.
- 5.3. Z dalszego udziału w zawodach zostaną wykluczeni uczestnicy, którzy:
  - korzystali z niedozwolonych pomocy,
  - złamali postanowienia regulaminu,
  - zachowują się niezgodnie z ogólnie przyjętymi normami.
- 5.4. Jeśli nieprawidłowości w postępowaniu uczestnika zostaną wykryte po zakończeniu zawodów do 14 dni od wręczenia nagrody, Komitet Główny ma prawo zdyskwalifikować finalistę/laureata olimpiady i odebrać przysługujące mu uprawnienia.

§6. Tryb odwoławczy

- 6.1. Uczestnikowi (i jego opiekunowi), który uważa, że uzyskany przez niego w czasie zawodów wynik nie odzwierciedla poziomu jego odpowiedzi lub zawody prowadzono z naruszeniem regulaminu, przysługuje prawo do złożenia odwołania.
- 6.2. Odwołanie od decyzji komisji okręgowej lub centralnej składa się do przewodniczącego Komitetu Głównego w terminie 14 dni roboczych (decyduje data stempla pocztowego).
- 6.3. Odwołanie składa się na piśmie, przesyłając je listem poleconym na adres Komitetu Głównego. Można je też złożyć osobiście w siedzibie Komitetu Głównego za potwierdzeniem zwrotnym. Odwołanie powinno zawierać dane kontaktowe oraz możliwie szczegółowy opis okoliczności zaistniałego zdarzenia.

- 6.4. Po wpłynięciu odwołania przewodniczący Komitetu Głównego osobiście lub przez wyznaczoną osobę zobowiązany jest do wyjaśnienia wszelkich okoliczności wskazanych w odwołaniu.
- 6.5. Przewodniczący Komitetu Głównego w ciągu 14 dni roboczych od daty otrzymania odwołania rozpatruje je i udziela odpowiedzi na piśmie oraz przesyła ją listem poleconym.

Rozdział III – uprawnienia i nagrody

§7. Nagrody i uprawnienia

- 7.1. W klasyfikacji uczestników etapu centralnego olimpiady stosuje się następujące terminy:
- **uczestnicy** – zawodnicy, którzy za rozwiązanie testu uzyskali wynik poniżej 40% punktów możliwych do zdobycia,
  - **finaliści** – uczestnicy, którzy za rozwiązanie testu uzyskali co najmniej 40% punktów możliwych do zdobycia,
  - **laureaci** – 15 najlepszych spośród finalistów.
- Listę uczestników etapu centralnego, w liczbie **50-60 osób**, ustala Komitet Główny na podstawie rankingu wyników zawodów okręgowych. Do tego etapu kwalifikowani są zawodnicy, którzy uzyskali najlepsze wyniki w skali kraju i jednocześnie zdobyli co najmniej 50% punktów możliwych do zdobycia podczas zawodów okręgowych.
- 7.2. Uprawnienia laureatów i finalistów określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.).
- 7.3. Laureaci i finaliści olimpiady mogą być zwolnieni w części lub w całości z egzaminów wstępnych do szkół wyższych na kierunek zgodny z profilem olimpiady, na mocy uchwał senatów poszczególnych uczelni, podjętych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).
- 7.4. Potwierdzeniem uzyskania uprawnień oraz statusu laureata i finalisty jest zaświadczenie, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. nr 13, poz. 125, z późn. zm.).
- 7.5. Laureaci i finaliści olimpiady, zależnie od zajętego miejsca, mogą otrzymać nagrody i wyróżnienia.

Rozdział IV – postanowienia końcowe

§8. Postanowienia końcowe

- 8.1. Każdy uczestnik przystępujący do olimpiady zobowiązany jest do podpisania oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb przeprowadzenia Olimpiady.
- 8.2. Komitet Główny ma prawo dokonywać w niniejszym regulaminie zmian niesprzecznych jednak z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad z późniejszymi zmianami.
- 8.3. Decyzje w sprawach nieobjętych powyższym regulaminem podejmuje Komitet Główny w porozumieniu z organizatorem.